

بسته‌های برای جهش تولید

سال ۱۳۹۹

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسته اجرایی جهش تولید
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

شناسنامه گزارش:

عنوان: بسته اجرایی جهش تولید سال ۱۳۹۹ بر اساس انتخاب شعار سال با همین نام

صاحب امتیاز: اتاق بازرگانی، صنایع، معدن و کشاورزی کرمانشاه

تهیه کننده: مرکز مطالعات و پژوهش های اقتصادی اتاق کرمانشاه با همکاری دانشکده اقتصاد دانشگاه

رازی، دکتر سهراب دل انگیزان

تاریخ تنظیم: اردیبهشت ۱۳۹۹

مقدمه:

بسته اجرایی جهش تولید توسط اتاق بازرگانی استان کرمانشاه با همکاری کارشناسان دانشگاهی و به منظور تنظیم چارچوبی برای انتخاب استراتژی و سیاست‌های تولیدی در استان کرمانشاه و با توجه به تعیین شعار سال ۱۳۹۹ توسط رهبر معظم انقلاب با نام "جهش تولید" تهیه گردیده است. این بسته اجرایی در ابتدا با توجه به ادبیات مر سوم اقتصاد کلان، نسبت به تعیین حوزه‌های استراتژیک تفاوت سطح بالقوه و بالفعل تولید ناخالص داخلی، شکاف تولید را در اقتصاد استان کرمانشاه شفاف نموده و جهش تولید را در یک دوره کوتاه مدت یکساله، حرکت سریع سطح بالفعل و تحقق یافته اقتصاد استان به سمت سطح بالقوه آن معرفی می‌نماید. در مرحله بعد با توجه به انواع منابع مالی قابل کار سازی در اقتصاد استان و توجه به اندازه بیکاری همه جانبه عوامل تولید، نسبت به ارائه ماتریس چارچوب بکارگیری منابع اقدام نموده است. در مرحله نهایی نیز با توجه به حقایق آشکار شده نهادی - ساختاری اقتصاد ایران و لاجرم اقتصاد استان، مسیر انتخاب سیاست‌های اجرایی را به گونه‌ای تنظیم می‌نماید که یک مجموعه سیاست راهبردی اجرایی و عملیاتی، از یک سو در راستای حرکت استراتژیک از بالفعل به بالقوه صحیح باشد، و در سوی دیگر منابع قابل کار سازی داخلی و خارجی (دولت‌ها، بخش خصوصی و نهادها) را به گونه‌ای هدایت نماید که در میان موانع شناسایی شده، با کمترین مانع و ناکارآمدی مواجه گردد. قابل ذکر است این بسته اجرایی در چارچوب مأموریت اجرایی دستگاه‌های اداری استان تنظیم گردیده و اقدام بر اساس مواد و مفاد آن تسهیل کننده، تسریع بخش و افزایش دهنده نتایج مفید مسئولیت و مأموریت اجرایی دستگاه‌های دولتی و اداری استان است. البته این بسته اجرایی به منظور هدایت منابع به سمت تأثیر بخشی بیشتر و کارآمد و کارایی اقتصادی، تسهیلگری، کاهش بیکاری در همه نهادها و سرمایه‌های اقتصادی استان و سرعت بخشی به میزان تولید اقتصادی استان تنظیم شده است. لازم به یادآوری است بخش قابل توجهی از اصلی‌ترین مواد سند رونق تولید ۱۳۹۸ که دارای بافت و مأموریت صحیح خارج از محدودیت‌های زمانی و مکانی بوده است، در این بسته اجرایی مجدد مورد توجه و تأکید قرار گرفته است. بدیهی است میزان موفقیت این بسته پیشنهادی ارتباط تام با همفکری و همگرایی مدیران استان و بخش خصوصی دارد. امید که این بسته اجرایی "استراتژیک و سیاست‌گذاری راهبردی" بتواند همچون سند رونق تولید سال ۱۳۹۸، مورد استقبال مدیریت استان قرار گیرد و در هدایت منابع و فعالیت‌های اجرایی استان اثر مثبت و امیدبخشی بوجود آورد.

کیوان کاشفی

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
استان کرمانشاه

فهرست مندرجات:

چستی جهش تولید	۴
۱-۱. جهش تولید - تمرکز بر رشد اقتصادی	۴
۱-۲. تولید بالفعل در مقابل تولید بالقوه	۴
۱-۳. جهش تولید یعنی چه؟	۵
۱-۳-۱. در اقتصاد نوع اول	۶
۱-۳-۲. در اقتصاد نوع دوم	۶
۴-۱. تنوع سرمایه‌ها در اقتصاد و نقش آنها در وضعیت موجود استان	۷
۱-۴-۱. سرمایه‌های فیزیکی	۷
۱-۴-۲. سرمایه‌های انسانی	۷
۱-۴-۳. سرمایه‌های طبیعی	۷
۱-۴-۴. سرمایه‌های تکنولوژیکی و علمی	۷
۱-۴-۵. سرمایه‌های مالی	۸
۱-۴-۶. سرمایه‌های اجتماعی	۸
۷-۴-۱. سرمایه‌های مدیریتی و مهارتی استراتژیک	۹
۸-۴-۱. سرمایه‌های نمادین	۹
۲. مسیرهای استراتژیک انتخاب	۹
۲-۱. مسیرهای مبتنی بر انواع منابع قابل مدیریت	۹
۲-۲. تعیین حد شکاف تولید بالقوه و بالفعل	۱۱
۲-۳. انتخاب استراتژی‌های منتخب برای تعیین دالان‌های سیاست‌گذاری جهش تولید	۱۳
۳. حقایق آشکار شده مسیر فعالیت‌های اقتصادی کشور	۱۵
۴. بسته اجرایی سیاست‌های جهش تولید استان کرمانشاه	۱۶
متن بسته اجرایی جهش تولید استان کرمانشاه در سال ۱۳۹۹	۱۷
الف. بهبود بکارگیری سرمایه‌های فیزیکی و انسانی	۱۷
ب. بهبود بهره‌برداری سرمایه‌های مالی و مالیات	۱۹
ج. بهبود بکارگیری سرمایه‌های علمی و فناوری	۲۰
د. بهبود، پشتیبانی و تقویت تقاضای کل استان	۲۱
ح. بهبود و تقویت ارتباطات بین‌المللی	۲۲

چیستی جهش تولید

۱-۱. جهش تولید = تمرکز بر رشد اقتصادی

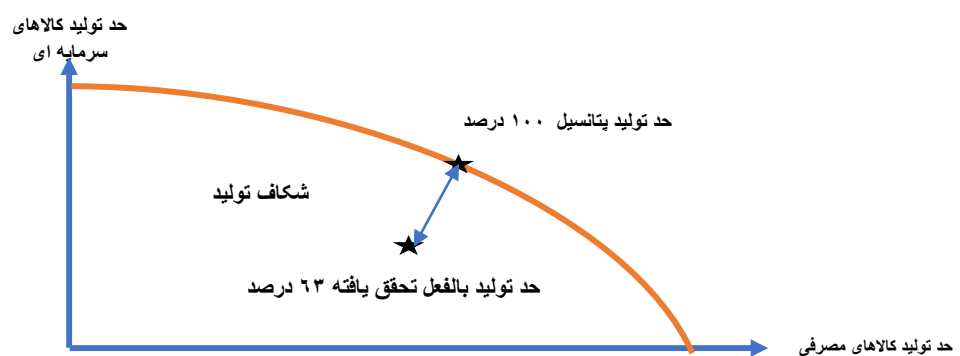
از مهمترین اهداف اقتصاد کلان رشد اقتصادی است. رشد اقتصادی علاوه بر این که اندازه تولید کالاها و خدمات تحقق یافته یک کشور را افزایش می دهد، به علت داشتن رابطه مثبت و همسو با اشتغال و سایر اهداف مهم اقتصاد کلان، تعداد شاغلان را نیز افزایش می دهد. این بدین معنی است که می توان انتظار داشت در اداره اقتصاد کلان یک کشور و یا استان، اگر بر رشد اقتصادی تمرکز واقعی ایجاد گردد، در آن صورت برخی اهداف دیگر اقتصاد کلان همچون کاهش بیکاری، افزایش اشتغال و البته کاهش فقر و کاهش کسری تراز بازرگانی نیز متحقق گردد. وقتی اندازه حقیقی تولید کالاها و خدمات افزایش چشم گیری داشته باشد، نه تنها اشتغال افزایش خواهد یافت، بلکه با افزایش عرضه، تورم نیز کنترل خواهد شد. رشد تولید محصولات و خدمات، اشتغال و کاهش نرخ تورم می تواند حرکت به سمت رفاه و کاهش فقر را ممکن نموده و با ایجاد ظرفیت برای صادرات، شرایط بهبود در تراز بازرگانی خارجی و حتی ایجاد مازاد در آن را شذنی نماید. این مسأله در اقتصاد مناطق و استان ها به حدی اساسی است که بسیاری از ناتعادلی های اقتصادی و اجتماعی در سطح مناطق و استان ها، با تمرکز واقعی بر رشد اقتصادی و متحقق ساختن آن می تواند برطرف شده و آثار مثبت رشد بر رفاه، کاهش فقر و کاهش نرخ بیکاری و تورم سرریز گردد.

۱-۲. تولید بالفعل در مقابل تولید بالقوه

در اقتصاد یک کشور یا استان و منطقه، دو سطح از تولید می تواند مشاهده و برآورد نمود: اول تولید بالقوه که نشان دهنده ظرفیت تولید در اقتصاد یک منطقه، استان یا کشور را نشان می دهد و از طریق جمع نمودن حد ظرفیت اسمی تولید کلیه بنگاه های اقتصادی، کارخانجات، کارگاه ها و کلاً همه فعالیت های خرد و کلان در تولید کالاها و خدمات بدست می آید. این میزان از تولید حد ظرفیت تولید است و ممکن است هنگام نگاه به سامانه اقتصاد یک منطقه قابل مشاهده باشد، ولی اقتصاد آن منطقه یا استان به صورت عملی و به هر علتی سطحی متفاوت و کمتر از حد ظرفیت اسمی و بالقوه خود را محقق ساخته باشد. در مقابل سطح بالقوه تولید، حد بالفعل تولید که میزان تحقق یافته را نشان می دهد قرار می گیرد. می توانیم کل ظرفیت بالقوه و پتانسیل تولید اقتصادی از کالاها و خدمات یک منطقه، استان یا کشور را ۱۰۰ درصد در نظر بگیریم؛ ولی همواره مشاهده می گردد که اندازه تولید بالفعل و تحقق یافته عددی کمتر از ۱۰۰ درصد است. این بدین معنی است که همواره در اقتصاد متغیری به نام **شکاف تولید بالفعل از بالقوه** (تولید بالقوه منهای تولید بالفعل) وجود دارد که می تواند میزان ظرفیت بکار گرفته نشده اقتصاد را نشان دهد. رشد اقتصادی به معنی رشد اندازه تحقق یافته تولید است و نه ظرفیت و

پتانسیل آن. اگر چه رشد حد پتانسیل اقتصاد یک کشور یا منطقه بسیار مهم و اساسی است، ولی توجه به شکاف تولید نشان می‌دهد زمانی که شکاف تولید بالفعل از بالقوه بزرگ باشد، نیاز است و باید که تمرکز سیاست‌ها و برنامه‌های راهبردی و هدایتگری تولیدی روی تسهیلگری، حذف موانع و برطرف کردن مشکلات اجرایی تحقق یافتن تولید سرمایه‌گذاری شده باشد. این بدین معنی است که رشد اقتصادی در زمان وجود شکاف بالای تولید بالقوه از بالفعل از طریق تمرکز بر رشد تولید بالفعل و رسانیدن آن به حد بالقوه سرمایه‌گذاری شده امکان پذیر خواهد بود. یعنی آن چیزی که اندازه موجود تولید ناخالص داخلی یک کشور، منطقه و استان را نشان می‌دهد همان اندازه تولید تحقق یافته و بالفعل است و نه تولید پتانسیل. شکل زیر منحنی امکانات تولید اقتصاد، حد پتانسیل و حد بالقوه تولید ناخالص داخلی را برای استان کرمانشاه به صورت تحقق ۶۳ درصد بالفعل از بالقوه (روش محاسبه آن در قسمت‌های بعدی توضیح داده شده است) نشان می‌دهد:

تحقق شرایطی چون بهبود فضای کسب و کار، تأمین سریع و ارزان نقدینگی مناسب و کافی، تأمین مواد اولیه مناسب و کافی، در دسترس بودن نیروی کار ماهر، فضای قضایی مناسب، ارتباطات مناسب و گسترده بین‌المللی، بازاریابی و جریان صادرات مناسب همگی از عواملی هستند که سیاست‌گذاری در راستای بهبود آنها برای کاهش شکاف تولید، اساسی و الزامی خواهد بود.

۱-۳. جهش تولید یعنی چه؟

برای فهم صحیح جهش تولید دو نوع اقتصاد را در نظر می‌گیریم:

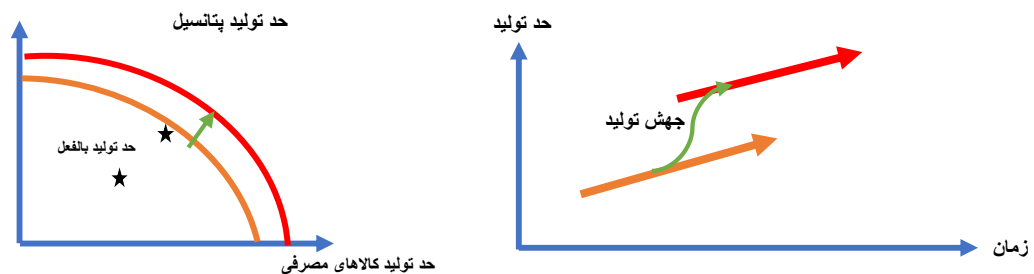
۱. اقتصادی که در مرز امکانات تولید خود فعالیت می‌کند و نرخ بیکاری در حد بیکاری طبیعی دارد. شکاف تولید بالفعل از بالقوه به حد معقول طبیعی باشد و ظرفیت خالی مانده نداشته باشد.
۲. اقتصادی که کمتر از سطح تولید بالقوه خود عمل کرده است. دارای نرخ بیکاری بالا در همه عوامل تولید و بیشتر از سطح طبیعی است و شکاف تولید بالفعل از بالقوه بزرگ و نشان می‌دهد که در داخل مرز امکانات تولید و بسیار کمتر از سطح بالقوه عمل کرده است.

۱-۳-۱. در اقتصاد نوع اول:

جهش تولید به معنی تغییر مسیر رشد بلند مدت از یک مسیر رشد بلند مدت موجود به سمت مسیر رشد بلند مدت بالاتر است و یا گسترش مرز امکانات تولیدی به سطحی بالاتر از گذشته.

حد تولید کالاهای سرمایه ای

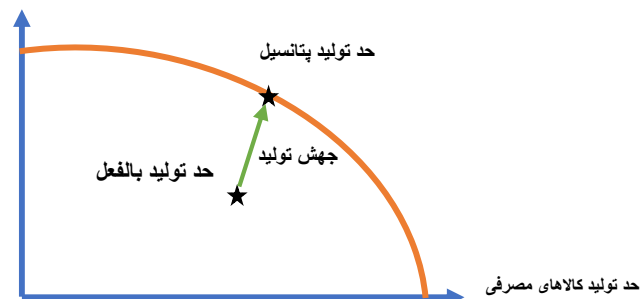

در این نوع اقتصادها جهش تولید به معنی سرمایه گذاری در انواع سرمایه‌های اقتصادی توانمند، با تمرکز بر سرمایه گذاری در تحولات تکنولوژی، ماشین آلات و تجهیزات و ساختمان و نیز سرمایه گذاری بالا در سرمایه انسانی است. نظریات رشد درونزا در سال‌های ۱۹۹۰ به بعد از نگاه نظری پشتیبان این نوع از برنامه‌ها و سیاست‌گذاری‌ها برای تحقق رشد بلند مدت در اقتصادهای در حال توسعه بوده‌اند.

۱-۳-۲. در اقتصاد نوع دوم:

جهش تولید در اقتصاد نوع دوم رسیدن از سطح بالفعل همراه با بیکاری بالا در همه انواع عوامل تولید به سطح بالقوه است. کاهش در شکاف تولید معنی این نوع نگاه به جهش خواهد بود. در این نوع از اقتصادها جهش تولید به معنی برداشتن موانع تحقق یافتن سرمایه گذاری‌های انجام شده قبلی، کاهش شکاف تولید و افزایش سطح بالفعل تولید خواهد بود.

حد تولید کالاهای سرمایه ای

در بیشتر موارد مشاهده می‌گردد که نوع بیکاری شکل گرفته در این نوع از اقتصادها، تبدیل انواع بیکاری برخوردی، تکنولوژیکی، نهادی و سیکلی، به بیکاری ساختاری سخت جان است. لذا تغییر در موقعیت ماندگاری در سطح بالفعل پائین با هدر رفت و هرز رفت بالای منابع، به سمت سطح بالقوه با کمترین نوع بیکاری در همه انواع منابع و سرمایه‌ها، جهش تولید تعبیر می‌گردد.

۴-۱. تنوع سرمایه‌ها در اقتصاد و نقش آنها در وضعیت موجود استان:

برای درک بهتر وضعیت اقتصاد در چارچوب بالقوه و بالفعل نیاز است تا انواع سرمایه‌ها در اقتصاد معرفی شده و وضعیت استان کرمانشاه در آنها دیده شود:

۴-۱-۱. سرمایه‌های فیزیکی:

در استان کرمانشاه حدود ۱۱۱۳ کارخانه کوچک، متوسط و بزرگ دارای جواز بهره‌برداری از سازمان صنعت، معدن و تجارت وجود دارد که حدود ۷۰۰ مورد آن فعال هستند و حدود ۴۱۳ مورد غیر فعال و نیمه فعال. این یعنی در سرمایه‌های فیزیکی از نوع ساختمان‌های تولیدی و ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدی نصب شده در استان، بیکاری بالایی در حدود ۳۷ درصد قابل مشاهده است. این در حالی است که همان واحدهای فعال نیز از کل ظرفیت تولید اسمی خود استفاده نمی‌کنند.

۴-۱-۲. سرمایه‌های انسانی:

بر اساس گزارش مرکز آمار ایران نرخ بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر استان کرمانشاه در زمستان ۱۳۹۸ حدود ۱۷,۹ درصد بوده است. در همین فصل در استان کرمانشاه حدود ۱۳۴ هزار نفر جمعیت بیکار ثبت نام شده وجود داشته که تعداد فارغ التحصیلان دانشگاهی در آنها حدود ۵۴ هزار نفر بوده است. این یعنی نرخ بالایی از بیکاری در سرمایه‌های انسانی در استان قابل مشاهده است.

۴-۱-۳. سرمایه‌های طبیعی:

در استان کرمانشاه از حدود ۹۰۰ هزار هکتار زمین قابل کشت در سال چیزی حدود ۶۸۰ هزار هکتار کشت می‌گردد، این یعنی نرخ بالایی از بیکاری در منابع زمین حدود ۲۴ درصد مشاهده می‌گردد. از حدود ۹ میلیارد متر مکعب آبهای سطحی استان کمتر از ۲ میلیارد متر مکعب مورد بهره‌برداری است که نشان دهنده هدر رفت منابع آب است. با وجود روزهای بالای تابش آفتاب همچنان از این منبع انرژی هیچ بهره‌ای نداریم و این یعنی بیکاری در منابع انرژی پاک و ارزان داریم.

۴-۱-۴. سرمایه‌های تکنولوژیکی و علمی:

با وجود دانشگاه‌های دارای رتبه مناسب کشوری و جهانی و مراکز تکنولوژی مانند دانشگاه رازی، دانشگاه صنعتی و دانشگاه علوم پزشکی و پارک علم و فناوری، پیوند بسیار اندکی مابین بخش تولیدات صنعتی و کشاورزی استان با اعضای هیأت علمی و بخش‌های تحقیقاتی و تکنولوژیکی این نهادها دیده می‌شود. تعداد بسیار بالایی در سال طرح‌های تحقیقاتی، پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری در این دانشگاه‌ها به انجام می‌رسند که نتایج آنها در معتبرترین مجلات و نشریات علمی داخلی و خارجی به چاپ می‌رسند، ولی پیوند بسیار اندکی مابین این فعالیت‌ها و مشکلات متفاوت بخش‌های

تولیدی، اداری، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، امنیتی و مدیریتی استان دیده می‌شود. این یعنی بیکاری بالا و هدر رفت منابع و هرز روی بالایی در سرمایه‌ها و منابع تکنولوژیکی و علمی استان قابل مشاهده است.

۵-۴-۱. سرمایه‌های مالی:

حوزه سرمایه‌های مالی دوبخش هستند حوزه بانکی و حوزه بازار سرمایه. در بخش بانکی با وجود مانده‌های مناسب از سپرده‌های بانکی در بانک‌های استان (بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان)، اما واحدهای تولیدی استان همواره از نداشتن سرمایه در گردش و محدودیت‌های شدید مالی در رنج هستند. در بخش بازار سرمایه با وجود کارخانجات ارزشمند و دارای ساختار مناسب و نیز مؤسسات تولیدی و توانمند در بخش کشاورزی، تقریباً هیچ یک از واحدهای تولیدی بخش‌های صنعتی، خدماتی و کشاورزی استان، سهام خود را در بازار سرمایه به فروش نرسانیده و از منابع سیال، شفاف، ارزان و سریع این بازار استفاده نشده است. این یعنی هدر رفت منابع مالی، فرصت‌های تأمین مالی استان و بیکاری بالا در این گروه از منابع. نکته قابل توجه این که در بخش سرمایه‌های مالی بانک محور علاوه بر مسأله توزیع نامناسب منابع بین واحدهای اقتصادی کوچک و بزرگ، باید به این نکته توجه کرد که هرچند حدود ۱,۷ درصد تولید ناخالص کشور در استان تولید می‌گردد ولی کمتر از یک درصد از مانده سپرده‌های بانکی کشور در استان شکل گرفته است و مانده تسهیلات پرداخت شده از این هم کمتر است. این یعنی برای تولید کنندگان استان همواره وجود تنگناهای مالی بانک محور قطعاً شکل خواهد گرفت و این محدودیتی خواهد بود برای بکارگیری سایر منابع موجود. قابل توجه این که ممکن است بخش قابل توجهی از فعالان اقتصادی استان حساب‌های بانکی خود را (به هر علتی) بجای افتتاح در استان، در تهران افتتاح کرده باشند و هرچند فعالیت و گردش مالی آنها به علت ماهیت یکپارچه بانک‌ها در کشور در استان امکان پذیر باشد، ولی منابع آنها روی منابع استان دیده نشود و نیازهای مالی خود را همچنان در استان اظهار کنند و انتظارات خود را به استان ارائه دهند.

۶-۴-۱. سرمایه‌های اجتماعی:

سرمایه اجتماعی به عنوان مجموعه منسجمی از نهادها و فرایندهای نهادی که نتیجه آنها ایجاد اعتماد همه جانبه و پیوستگی اجتماعی بین فعالان اقتصادی باشد شناخته می‌شود. با وجود این نوع سرمایه، اعتماد بین فعالان اقتصادی عامل مبادله سریع و روان و شفاف گردیده و هدر رفت منابع و بیکاری در سایر عوامل تولید را به حداقل ممکن خواهد رسانید. در استان کرمانشاه نمی‌توان اعلام کرد که این نوع سرمایه در حوزه اقتصادی در سطح مناسبی قرار دارد. در حقیقت مهمترین عامل محدود کننده تولید در اقتصاد استان که عاملی برای هدررفت و بیکاری سایر منابع شده است، کمبود شدید این سرمایه گرانقیمت تولیدی است. این نوع سرمایه تقریباً در همه ارکان تولید شامل بانک‌ها و فعالان اقتصادی، دستگاه‌های اجرایی و بانک‌ها و فعالان اقتصادی، عرضه کنندگان و تقاضا کنندگان، کلیه کسانی که در حال معامله اقتصادی در استان هستند و... در حد نازلی است. لذا قابل مشاهده است که با وجود انواع سرمایه‌های مناسب تولیدی در سایر حوزه‌های دیگر، سطح بالای

بیکار در این نوع سرمایه‌ها شکل گرفته است، چون عامل محدود کننده تولید در استان در حله اول سرمایه اجتماعی است و تا این محدودیت برطرف نشود، امکان برطرف کردن سایر محدودیتها وجود ندارد.

۱-۴-۷ سرمایه‌های مدیریتی و مهارتی استراتژیک

توانایی مدیریت و برنامه‌ریزی استراتژیک و اداره کسب و کار و حوزه تحت سرپرستی از مهمترین عناصر اداره کسب و کارها به شمار می‌آید. وقتی برنامه بلندمدت، میان مدت و کوتاه مدت برای اداره امور یک سازمان، کسب و کار و یا حوزه موجود ندارد، یعنی این سرمایه در استان اندک است. پوشش کمبود این نوع سرمایه به بخش‌های خصوصی، دولتی و عمومی غیر دولتی تسری دارد و نیاز به تقویت این نوع از مهارت در همه ارکان اقتصاد استان ضروری است.

۱-۴-۸ سرمایه‌های نمادین

سرمایه‌های نمادین به معنی داشتن برندهای مکان و عناصر و شخصیت‌های بارز و اعتبار بخش جغرافیایی، تاریخی، فرهنگی و علمی در سطح ملی و بین‌المللی است که باعث می‌گردد اعتماد به منطقه و افراد و محصولات آن گسترش یافته و ارتباطات با استان‌ها و مناطق داخل و خارج به اعتبار این عناصر و شخصیت‌های نمادین بهبود یافته و تقویت گردد. استان از نظر داشتن این بخش از سرمایه توانمند است ولی برای معرفی و بزرگداشت، معرفی و بهره‌برداری از این نوع از سرمایه‌ها همچنان فعالیت قابل توجه و اثربخشی انجام نداده است.

۲. مسیرهای استراتژیک انتخاب

۱-۲. مسیرهای مبتنی بر انواع منابع قابل مدیریت

باید توجه داشت که همواره دو نوع پول در اقتصاد وجود دارد. منابعی که دولت کارسازی نموده و به اقتصاد تزریق می‌نماید و منابعی که فعالان اقتصادی کارسازی نموده و به اقتصاد تزریق می‌نمایند. به صورت مرسوم در همه سیاستگذاری‌های کلان منطقه‌ای، استانی و ملی می‌توان جدول زیر را مبنای قرار داد:

جدول (۱): شرایط متفاوت سیاست‌گذاری در جذب و بکارگیری منابع متفاوت داخلی و خارجی متناسب با سطح بیکاری منابع در یک منطقه

بسته اجرایی جهش تولید
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

نرخ بیکاری همه جانبه در نهاده های تولیدی	منابع کارسازی شده دولت	منابع کارسازی شده بخش خصوصی داخلی	منابع کارسازی شده بین المللی جهانی	نهادهای کارسازی شده سرمایه گذاران خصوصی بین المللی
پائین (کمتر از ۵ درصد)	هدایت به سمت زیر ساخت های جذاب و توجه به حفظ محیط زیست	هدایت به سمت سرمایه گذاری های جدید و تکمیل زنجیره های تولید	هدایت به سمت جذب منابع تقویت کننده زیر ساخت های نرم انسانی و اجتماعی	جذب و هدایت به سمت جذب تکنولوژی های جدید و انتقال تکنولوژی و ارتباط بازارهای داخلی و بین المللی
متوسط (بین ۵ تا ۱۵ درصد)	هدایت به سمت برداشتن موانع استفاده از زیر ساخت ها و تقویت سرمایه های نهادی و تسهیلگری	هدایت به سمت راه اندازی واحدهای نیمه فعال و غیر فعال، هدایت به سمت سرمایه گذاری در حلقه های مفقود و بحرانی زنجیره های گسترده تولید منطقه هدایت به سمت توسعه بازارها	هدایت به سمت کمک های بهبود دهنده شرایط تسهیل گری انتقال تجارب، ارتباطات و منابع بین المللی و حذف موانع حضور در بازارهای بین المللی	جذب و هدایت به سمت انتقال توانمندی های مدیریتی، ظرفیت های بازارساز بین المللی و قابلیت های تکنولوژیک حذف کننده موانع تولید بالفعل داخلی
بالا (بالا تر از ۱۵ درصد)	هدایت به سمت تقویت زیر ساخت های سخت و نرم، برداشتن موانع بکارگیری ظرفیت های موجود و کمک به واحدهای غیر فعال و نیمه فعال برای حذف موانع اصلی عدم یا ضعف شدید فعالیت -ایجاد مشوق برای جذب سرمایه گذاران -تمرکز بر افزایش مهارت های علمی و فنی -ایجاد شتاب دهنده های موثر بر تولید و فروش	هدایت به سمت راه اندازی واحدهای نیمه فعال و غیر فعال، هدایت به سمت استفاده از سرمایه های طبیعی مانند معادن -آب- موقعیت مرزی و... - توجه به مشوق های مالی و مالیاتی در تصمیم گیری ها -هدایت به سمت سرمایه گذاری در خوشه های تولیدی حمایت شده	هدایت به سمت کمک های بهبود دهنده شرایط تسهیل گری انتقال تجارب، ارتباطات و منابع بین المللی و حذف موانع حضور در بازارهای بین المللی همکاری علمی و دانشگاهی	جذب و هدایت به سمت انتقال توانمندی های مدیریتی، ظرفیت های بازارساز بین المللی و قابلیت های تکنولوژیک حذف کننده موانع تولید بالفعل داخلی و تقویت زنجیره های گسترده تولید در منطقه و اتصال به زنجیره تقسیم کار جهانی

مأخذ: نتایج مطالعه

با توجه به شرایط معرفی شده در جدول (۱) و وضعیت موجود استان کرمانشاه با بیکاری گسترده در منابع بالای ۱۵ درصد که در قسمت های بعدی دقیقتر محاسبه آن خواهد آمد، می توان از ردیف سوم جدول بهره برداری نمود.

۲-۲. تعیین حد شکاف تولید بالقوه و بالفعل

برای محاسبه اندازه شکاف تولید ناخالص داخلی استان، ابتدا باید اندازه تولید بالفعل و بالقوه استان محاسبه گردد. جدول (۲) بر اساس سه سناریو این مقدار را محاسبه کرده است. سطر سوم جدول اندازه تولید ناخالص داخلی استان را بر اساس حسابهای منطقه ای ۱۳۹۵ گزارش شده توسط مرکز آمار ایران محاسبه نموده است. سطر چهارم این شاخص را بر اساس گزارش سند آمایش استان کرمانشاه برآورد نموده است و سطر آخر بر اساس سهم متوسط ۱,۷ درصدی تولید ناخالص داخلی استان از کشور که مورد قبول مجامع رسمی استان است ملاک قرار گرفته است.

جدول (۲): برآورد تولید ناخالص داخلی استان کرمانشاه به قیمت جاری (هزار میلیارد تومان)

	۱۳۹۵	۱۳۹۶*	۱۳۹۷*	۱۳۹۸*	۱۳۹۹*
شاخص قیمت به پایه ۱۳۹۵	۱۰۰	۱۰۸.۲	۱۳۷.۳	۱۸۵.۱	۲۴۰.۶
نرخ رشد اقتصادی کشور (به درصد)	۱۲.۱	۳.۹۲	-۴.۷	۰	۰
تولید ناخالص داخلی جاری استان به قیمت بازار (حسابهای منطقه ای مرکز آمار ایران)	۲۲۰۴۵.۹۲	۲۴۷۸۸.۷۵	۲۹۹۷۷.۱۸	۴۰۴۱۳.۵۲	۵۲۵۳۷.۵۷
تولید ناخالص داخلی استان کرمانشاه به قیمت جاری (سند آمایش استان)	۲۹۰۴۷.۵۴	۳۲۹۳۳.۱۵	۳۹۶۳۹.۶۲	۵۳۴۳۹.۸۷	۶۹۴۷۱.۸۳
تولید ناخالص استان مبتنی بر سهم ۱,۷ درصدی از کشور (سهم ۱,۷ درصدی کشور)	۲۳۹۷۴.۲۷	۲۸۸۳۶.۸۳	۴۱۲۹۹.۳	۵۵۶۷۷.۳۵	۷۲۳۸۰.۵۵

مأخذ: محاسبات محقق مبتنی بر حسابهای منطقه ای کشور ۱۳۹۹

*. برای برآورد تولید ناخالص استان در سالهای ۱۳۹۶ و ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ میزان رشد اقتصادی گزارش شده وزارت اقتصاد و تغییر در شاخص قیمت مصرف کننده گزارش شده مرکز آمار ایران با پذیرش مقدار بسیار اندکی انحراف در برآورد ملاک عمل قرار گرفته است. برای سالهای ۱۳۹۹ رشد اقتصادی صفر و نرخ تورم ۳۵ درصد در نظر گرفته شده است.

برای محاسبه اندازه شکاف تولید بالقوه و بالفعل میتوان از چندین معیار استفاده کرد. برای معیار اول نسبت تعداد جوازهای بهره برداری سازمان صمت ملاک قرار می گیرد. در سال ۱۳۹۸ از تعداد ۱۱۱۳ جواز بهره برداری صنعتی موجود استان، تعداد ۴۱۳ مورد غیر فعال و نیمه فعال بوده اند. این اعداد نشان می دهد که از کل تعداد واحدهای صنعتی حدود ۳۷ درصد غیر فعال و نیمه فعال هستند. این شاخص البته بسیار انحراف دارد، چرا که ظرفیت واحدهای غیر فعال و نیمه فعال به ظرفیت واحدهای فعال باید ملاک قرار گیرد. ولی متأسفانه چون عدد و رقم مناسبی در این حوزه وجود ندارد، تنها می توان با یک نگاه همگن به همه واحدهای صنعتی دارای جواز بهره برداری، رقم ۳۷ درصد بیکار را پذیرفت. در بخش خدمات در سالهای گذشته این امکان برای استان وجود داشته که بیش از سه میلیارد دلار صادرات را از مرزهای استان کارسازی و عملیاتی نماید. در شرایط کنونی عدد عملیاتی شده بسیار کمتر از این مقدار است و لذا ظرفیت خالی مانده بخش تجارت و خدمات بازرگانی استان بسیار بیشتر از ۳۷ درصد عدد حوزه تولیدات صنعتی است. در بخش کشاورزی نیز با وجود حدود ۹۱۰ هزار هکتار

بسته اجرایی جهش تولید
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

زمین قابل کشت و زیر کشت رفتن حدود ۶۸۰ هزار هکتار در سال می توان حدود ۲۴ درصد شکاف بیکاری را در حوز
زراعت قبول کرد. محاسبات این بخش در جدول (۳) آمده است.

جدول (۳): برآورد درصد شکاف بالقوه از بالفعل با توجه به سهم بخش های متفاوت از اقتصاد

بخش	سهم	نرخ بیکاری	شکاف
کشاورزی	۰.۲۵	۰.۲۴	۰.۰۶
صنعت	۰.۲۵	۰.۳۷	۰.۰۹
خدمات	۰.۵۰	۰.۵۰	۰.۲۵
شکاف کل اقتصاد			۰.۴۰

مأخذ: نتایج مطالعه

با توجه به نرخ حداقل بیکاری ۷ درصد برای استان با کمترین بیکاری در کشور و پذیرش این عدد به عنوان نرخ طبیعی
بیکاری، می توان انتظار داشت که حدود ۳۳ درصد از ظرفیت اقتصادی استان عملاً بیکار مانده و بکار گرفته نشده باشد.
جدول (۴) به مأخذ این ۳۳ درصد، میزان شکاف تولید بالقوه استان از تولید بالفعل را نشان می دهد.

جدول (۴): برآورد اندازه شکاف تولید بالقوه از بالفعل استان کرمانشاه برای سال ۱۳۹۹

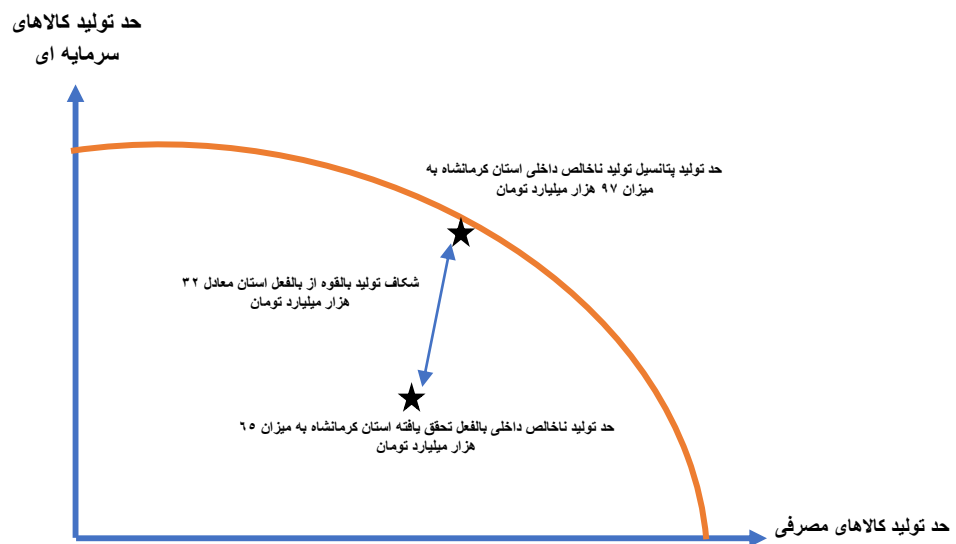
۱۳۹۹*			
ارقام هزار میلیارد تومان	بالفعل	بالقوه *	شکاف تولید
تولید ناخالص داخلی جاری استان به قیمت بازار (حسابهای منطقه ای مرکز آمار ایران)	۵۲,۵۳۷.۵۷	۷۸,۴۱۴.۲۸	۲۵,۸۷۶.۷۱
تولید ناخالص داخلی استان کرمانشاه به قیمت جاری (سند آمایش استان)	۶۹,۴۷۱.۸۳	۱۰۳,۶۸۹.۳۰	۳۴,۲۱۷.۴۷
تولید ناخالص استان مبتنی بر سهم ۱,۷ درصدی از کشور (سهم ۱,۷ درصدی کشور)	۷۲,۳۸۰.۵۵	۱۰۸,۰۳۰.۶۷	۳۵,۶۵۰.۱۲
متوسط سه برآورد بالا	۶۴,۷۹۶.۶۵	۹۶,۷۱۱.۴۲	۳۱,۹۱۴.۷۷

*. اندازه تولید بالقوه به مأخذ ۳۰ درصد شکاف بیکاری برخوردی محاسبه شده است

بر این اساس می توان انتظار داشت که حد ظرفیت تولید بالقوه استان کرمانشاه در سال ۱۳۹۹ برابر ۹۷ هزار میلیارد تومان و
حد بالفعل آن حدود ۶۵ هزار میلیارد تومان و شکاف بالقوه از بالفعل در اقتصاد استان **حدود ۲۸ هزار میلیارد تومان**
باشد. شکل زیر می تواند وضعیت کنونی استان را به نمایش بگذارد:

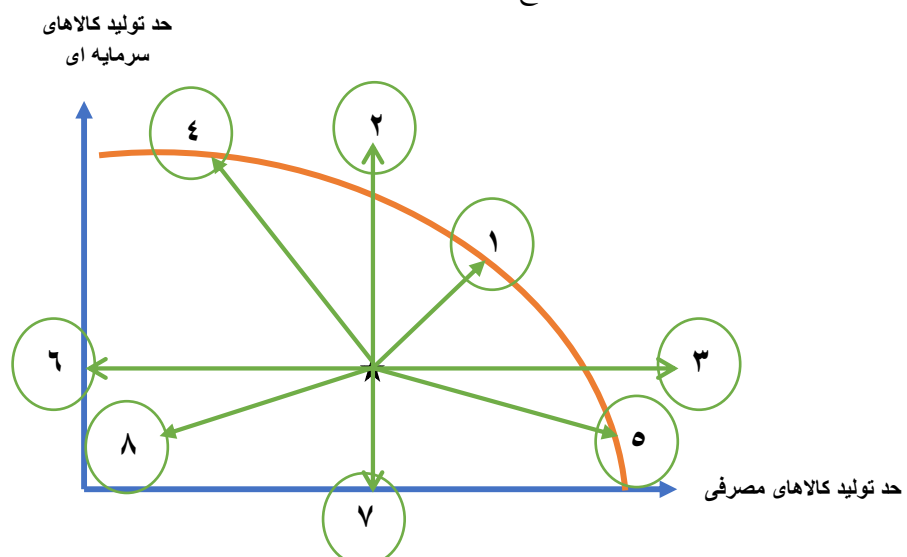

بسته اجرایی جهش تولید اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی کرمانشاه

۲-۳. انتخاب استراتژی‌های منتخب برای تعیین دالان‌های سیاست‌گذاری جهش تولید

قابل مشاهده است که در شرایط کنونی، هدف استان کرمانشاه باید حرکت از وضع موجود به سمت وضع مطلوب و از حد بالفعل تولید به سطح بالقوه تولید باشد. لذا جهش تولید استان دارای یک افق کوتاه مدت است که قبلاً ظرفیت آن شکل گرفته است و حد به فعل رسیده این ظرفیت حداقل ۳۳ درصد از آنچه باید باشد کمتر است. فرض کنیم که ۳۳ درصد از ظرفیت تولید به فعل نرسیده با حدود ۱۰ درصد نرخ بیکاری مازاد استان کرمانشاه از استان همدان (همان ۷ درصد طبیعی) قابل تطبیق باشد. در آن صورت، می‌توان به ازای افزایش ۳٫۳ درصد تولید ناخالص بالفعل شده حدود ۱ درصد بیکاری را کاست. این موضوع مبین قانون اوکان است که در اقتصاد کلان شناخته شده است و نشان دهنده درست بودن حدود محاسبه شده تولید بالقوه می‌باشد. براساس آنچه در ادبیات اقتصاد کلان و اقتصاد بخش عمومی آمده می‌توان مسیرهای مشخص هشت گانه ای برای حرکت از وضع موجود انتخاب و بکار گرفت.

مسیرهای ۱، ۲ و ۳ مسیریایی هستند که در آنها بدون کاهش سطح محصولات تولیدی در بخش‌های مصرفی و سرمایه‌ای، میزان تولید بالفعل افزایش یافته و به سطح تولید بالقوه نزدیک می‌شود. این مسیرها در اصطلاح مرسوم ادبیات اقتصاد مسیرهای پیشرفت پارتویی نامیده می‌شوند. مسیرهای ۴ و ۵ مسیریایی هستند که هرچند انتخاب آنها باعث می‌گردد که سطح تولید بالفعل یکی از مجموعه محصولات سرمایه‌ای و یا مصرفی کاهش یابد، ولی این انتخاب‌ها مجدد اقتصاد را از تولید بالفعل همراه با بیکاری به سمت تولید بالقوه با بیکاری کمتر و یا بدون بیکاری هدایت خواهد کرد. متأسفانه اگر چه به صورت عقلی نیز قابل مشاهده است که مسیرهای ۶، ۷ و ۸ مسیرهای کاهنده تولید بالفعل حتی از حد کنونی خود هستند، اما بسیار قابل مشاهده بوده است که انتخاب‌های غلط و غیر عقلی راهبردها و یا افتادن در دام‌های رانت و فساد اقتصادی توانسته است در بسیاری از اوقات مسیرهای ۶ و ۷ و ۸ را عملاً در اختیار سیاست‌مداران و برنامه‌ریزان اقتصاد قرار دهد. در سال‌های ۱۳۹۰ در اقتصاد ایران با وجود بیش از ۱۵۷ میلیارد دلار تنها برای فروش نفت و اقتصادی با حدود ۵۰۰ میلیارد دلار ارزش تولید ناخالص داخلی، متأسفانه روش‌های منتخب دولت مستقر به گونه‌ای بود که در سال ۱۳۹۱ کشور وارد یک دور بحران تورمی و رکودی گردید، به گونه‌ای که در شرایط کنونی کشور اندازه دلاری اقتصاد ایران حدود ۲۷۰ میلیارد دلار قابل برآورد است. این بدین معنی است که عدم توجه به روش‌های علمی انتخاب استراتژی‌ها و سیاست‌های اقتصادی، می‌تواند دستاوردهای یک ملت را به راحتی به باد فنا دهد.

با توجه به حوزه‌های تحلیل شده بالا به نظر می‌رسد که استراتژی منتخب برای تعریف سیاست‌های پیش برنده و جهش دهنده به تولید استان کرمانشاه از حدود ۶۵ هزار میلیارد تومان بالفعل شده به حدود ۹۷ هزار میلیارد تومان بالقوه می‌تواند در مسیرهای ۱، ۲ و ۳ تعریف گردد. با توجه به مسأله اساسی ناقص بودن برخی از زنجیره‌های اساسی گسترده تولید در استان، غیر فعال و نیمه فعال بودن بخش قابل توجهی از واحدهای تولیدی استان و نیز بالا بودن جمعیت زیر خط فقر نسبت به استان‌های با شرایط بهتر (در کرمانشاه حد اقل ۱۶ درصد جمعیت در سطح و یا زیر خط فقر هستند در حالی که در همدان این نسبت نزدیک ۸ درصد است)، می‌توان مسیر ۱ را به عنوان مسیر صحیح فعالیت و سیاست‌گذاری انتخاب نمود و بکار گرفت. لذا مسیر منتخب باید هم در حوزه رفاهی و افزایش سطح رفاه و تقاضای اقتصاد استان پیش برود و هم در مسیر تولید کالاهای سرمایه‌ای، حل مشکل زنجیره‌های گسترده تولید در بهبود حلقه‌های بحرانی و ایجاد و راه‌اندازی حلقه‌های مفقود و نیز با توجه به این که بیش از ۹۶ درصد صنعت استان کرمانشاه در اختیار واحدهای کوچک و متوسط صنعتی است، ترمیم و توسعه خوشه‌های صنعتی دارای ظرفیت از یک سو و حل مشکل و توسعه فعالیت و تقویت اثرگذاری بر محیط پیرامون واحدهای بزرگ و بهبود فضای کسب و کار باید باشد.

۳. حقایق آشکار شده مسیر فعالیت های اقتصادی کشور:

حقایق آشکار شده مسیر فعالیت های کشور حقایقی هستند که باید به رسمیت شناخته شده و هر نوع سیاست گذاری باید با در نظر گرفتن آنها صورت گیرد. این حقایق را می توان به این صورت لیست کرد:

۱. بخش قابل توجهی (حدود ۴۰ درصد) واحدهای دارای جواز بهره برداری از وزارت صمت، کشاورزی، میراث فرهنگی و غیره در شرایط کنونی غیر فعال و با سهم بسیار اندکی از ظرفیت در حال فعالیت هستند.
۲. واحدهای کنونی فعال کشور در شرایط کنونی به طور متوسط ۶۰ درصد از ظرفیت تولیدی خود را فعال ساخته اند.
۳. در سال ۱۳۹۹ امکان واردات محصولات مصرفی همچنان محدود خواهد بود.
۴. در سال ۱۳۹۹ امکان صادرات محصولات تولیدی تا برطرف شدن مشکل بیماری کووید ۱۹ همچنان محدود خواهد بود.
۵. در شرایط کنونی بزرگترین مشکل محدود کننده فعالیت های تولیدی کشور بیماری کووید ۱۹ است.
۶. پس از بیماری کووید ۱۹ محدود کننده اصلی فعالیت های اقتصاد کشور تحریم های یک جانبه و غیر انسانی آمریکا و اروپا بر علیه ایران است که تا پایان سال امکان برطرف شدن آنها وجود ندارد.
۷. دولت مهمترین تصمیم گیرنده و مدیریت با اقتدار حوزه های متفاوت اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است.
۸. نهادهای اجتماعی، صنفی، اقتصادی و فرهنگی همواره در کنار دولت عاملی برای هماهنگی اجتماعی فعالان اقتصادی، هم افزایی فعالیت های جمعی و اخذ مشارکت و مسئولیت پذیری بوده و بخش قابل توجهی از تنظیم هماهنگی در اجرا و نظارت بر مقررات و تصمیمات و سیاست های جمعی بوده و هستند.
۹. رقم خلق پول و رشد نقدینگی در کلان اقتصاد ایران همواره یک مشکل بدون راه حل بوده و اصلی ترین مشکل کلان کشور که عامل نو سان شدید در بازارهای متفاوت و تورم می گردد نقدینگی بسیار بزرگ و کنترل نشده است.
۱۰. با وجود نقدینگی بسیار بزرگ و مشکل آفرین در کشور، همواره از مهمترین محدودیت های کسب و کارهای متفاوت بزرگ و کوچک کشور عدم دسترسی به نقدینگی مناسب و آسان بوده است.
۱۱. نوسان بازارهای ارز، طلا، بورس سهام، مسکن و... همواره عاملی برای بی ثباتی در سطح کلان کشور بوده و مادامی که نوسانی در این حوزه باشد، امکان هدایت نقدینگی به شدت کاهش یافته و قابلیت های سیاست گذاری مبتنی بر تولید محدود خواهد بود.
۱۲. فساد اداری در همه سطوح و ارکان فعالیت های اجرایی و غیر اجرایی کشور امکان ظهور داشته و تجربه گذشته نشان می دهد مبارزه با این مشکل همچنان نتوانسته اعتماد کافی را برای تنظیم و اعمال سیاست های اجرایی و

نظارت بر آنها تأمین نماید. لذا یکی از مهمترین عناصری که باید در هر تصمیم در نظر گرفته شود این است که پیوست ضد فساد و رانت جویی داشته باشد.

۱۳. مشکلات جدی حوزه محیط زیست در کشور نشان می‌دهد که تقریباً هیچ یک از فعالیتهای اجرایی کشور در سالهای گذشته دو ستدار محیط زیست نبوده و پایداری زیست محیطی کشور را با پوشش همه نقاط شهری و روستایی و غیر زیست انسانی کشور را با خطر جدی آلوده است. لذا لازم است تا هر تصمیمی در حوزههای متفاوت اقتصادی و غیر اقتصادی اخذ می‌گردد، پیوست حفاظت و صیانت از محیط زیست و پایداری آن را نیز به همراه داشته باشد.

۱۴. فعالیتهای متفاوت جمعی و اجرایی دولت‌های مختلف در سالهای گذشته با وجود منابع مالی مناسب و ارزان نفت در اختیار، همواره مستقل از مشارکت اجتماعی و همراهی مردم صورت گرفته است. این موضوع سرمایه اجتماعی را در کشور محدود ساخته و همکاری و مشارکت بین همه نهادهای رسمی و غیر رسمی و مردم و کسب و کارها را به حداقل رسانیده است. در شرایطی که در سال ۱۳۹۹ منابع قابل اتکایی از ارز و سایر منابع پولی در اختیار دولت وجود ندارد، الزام برای مجموعه حاکمیت است که نسبت به تقویت سرمایه اجتماعی اقدام و فرایندهای اعتماد ساز و مشارکت دهنده اجتماعی را در همه ارکان تصمیم‌گیری جاری و مستحکم سازد.

۱۵. نظام بانکی با وجود تلاش فراوان در جمع‌آوری منابع خرد و سامان‌دهی آنها برای کمک به فرایندها و فعالیتهای اقتصادی کشور، با ناسازگاریهای ساختاری مواجه است. این نظام نیاز دارد تا در بنیانهای فلسفی، مقررات نهادی و ساختار ارائه خدمات خود بازنگری عمیق و ساختاری داشته باشد تا بتواند نقش صحیح یک نظام بانکی را به عهده بگیرد و اعمال نماید.

۱۶. بانک محور بودن همه فعالیتهای اقتصادی و سرمایه‌گذاری کشور یکی از مشکلات جدی حوزه اقتصاد است. باید که بخش قابل توجهی از تأمین مالی فعالیتهای اقتصادی با مسیر گذاری صحیح به سوی بازار سرمایه هدایت گردند. این هدایت هم از ناحیه آموزشهای اجتماعی، آموزشهای مناسب کسب و کارها و هم از ناحیه اصلاح مقررات این بخش از ناحیه ساده سازی، ارزان سازی و سریع سازی و البته اجبار به انجام امکان پذیر است.

۴. بسته اجرایی سیاست‌های جهش تولید استان کرمانشاه:

سیاست‌های پیشنهادی جهش تولید در اقتصاد استان بر اساس دسته‌بندی‌های استراتژیک بیان شده به شرح ذیل پیشنهاد می‌گردد. قابل ذکر است بسته پیشنهادی علاوه بر این که کلیه دقت نظرهای آمده در قبل را در نظر خواهد گرفت، مهمترین عناصر سند رونق تولید سال ۱۳۹۸ استان را نیز مورد تأکید قرار خواهد داد.

متن بسته اجرایی جهش تولید استان کرمانشاه در سال ۱۳۹۹

بسته اجرایی شامل عناوین و موادی است که برای اجرا توسط دستگاه‌های اجرایی، تشکلات و نهادهای فعال در حوزه تولید و بازرگانی استان، در همه بخش‌های اقتصادی حضور مؤثر داشته و نقش ایفا می‌نمایند. این مواد اجرایی هدایت‌گر منابع و تسهیل‌کننده اصلی‌ترین رویه‌های اجرایی بخش‌های تولیدی و بازرگانی استان بوده که در قالب انواع سرمایه‌های اقتصادی حرکت از وضع موجود را به سمت وضع مطلوب در راستای کاهش شکاف تولید و براساس تقویت پتانسیل‌های موجود، قابلیت‌های شبکه‌سازی و افزایش پیوست پایدار تکنولوژیکی و کارشناسی دانشگاه‌ها و مراکز علمی به بدنه اقتصادی استان و در حوزه‌های عملیاتی تأمین مالی، فروش و صادرات، صدور مجوزها، مالیات‌ستانی و فضای کسب و کار، بر فعالیت واحدهای تولیدی و بازرگانی استان مؤثر و جاری هستند. این سند براساس بند ۵ ماده ۳۱ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و پس از تصویب در شورای برنامه‌ریزی استان به عنوان بسته اجرایی جهش تولید استان کرمانشاه اعتبار یافته و لازم‌الاجرا خواهد بود.

الف. بهبود بکارگیری سرمایه‌های فیزیکی و انسانی

در این حوزه لازم است ضمن بررسی دقیق ظرفیت‌های بالقوه اهتمام لازم جهت ارتقاء فعال نمودن، تکمیل زنجیره‌ها برای ایجاد پیوستگی در حوزه‌های مختلف تولید و خدمات استان بعمل آید.

ماده ۱. سازمان صمت و سازمان جهاد کشاورزی در سال ۱۳۹۹ هر کدام نسبت به رفع نقص حداقل ۳ زنجیره تولید در حوزه فعالیت خود اقدام نمایند. اتاق بازرگانی در قالب شورای گفت و گو زمینه همکاری و تعامل تشکلات و فعالین بخش خصوصی را با سازمان‌های صمت و جهاد کشاورزی جهت تکمیل و فعال نمودن زنجیره‌های تعیین شده ایجاد خواهد کرد.

ماده ۲. سازمان‌های صمت، جهاد کشاورزی و میراث فرهنگی لیست واحدهای تحت پوشش که امکان ارتقای سطح تولید و یا خروج از حالت نیمه فعال به فعال را دارند با ذکر راهکارها، با ارائه عارضه‌یابی و پیشنهاد فعال‌سازی برای هر واحد حداکثر یکماه پس از تصویب این بسته به دبیرخانه ستاد تسهیل استان ارائه نمایند.

ماده ۳. ستاد تسهیل استان موظف است در غالب آیین نامه جدید فعالیت خود، استراتژی‌های لازم جهت رفع مشکل و تحقق اهداف ماده ۲ این بسته را اتخاذ و جهت اجرا به دستگاه‌ها و بانک‌های عامل ابلاغ نماید.

ماده ۴. بانک‌های عامل موظف‌اند لیست کامل واحدهای تحت تملک خود را با آخرین وضعیت آنان، حداکثر ظرف یک ماه از تصویب این بسته تحویل استانداری نمایند تا تحت نظر کمیته‌ای ۵ نفره شامل استانداری، دادگستری، اتاق بازرگانی و سازمان متولی و بانک عامل نسبت به فعال نمودن مجدد آنان به روش‌های مختلف (واگذاری به سرمایه‌گذار جدید- تغییر خط تولید و ...) اقدام نمایند.

ماده ۵. با توجه به اینکه بزرگترین مشکل بخش ظرفیت‌های خالی مانده واحدهای فعال و نیمه فعال فروش است، لذا سازمان صمت، اتاق بازرگانی و شرکت شهرک‌های صنعتی مکلف هستند نسبت به ارائه برنامه مدون جهت بازاریابی و فروش محصولات تولیدی استان در داخل و خارج از کشور اقدام نمایند. این برنامه‌ها شامل معرفی محصولات تولیدی استان از طریق فضای مجازی، کاتالوگ شو، حضور در نمایشگاه‌های خارجی، اعزام و پذیرش هیأت‌های تجاری خارجی و داخلی و ... خواهد بود.

ماده ۶. سازمان صمت حداکثر ظرف ۲ ماه از تصویب این بسته، برنامه‌های اجرایی خود جهت تقویت بخش معدن استان در قالب مطالعه و بهره‌برداری از معادن استان به شکلی که حداقل ۲۵ درصد افزایش در میزان تولیدی معادن استان ایجاد شود را تهیه و جهت تصویب و اجرا به شورای معادن استان ارائه خواهد داد.

ماده ۷. سازمان جهاد کشاورزی با همکاری مرکز آب و کشاورزی اتاق ایران و تشکیل‌های ذیربط روش‌های زیر کشت بردن سریع زمین‌های تحت پوشش منابع آب گرمسیری استان و زمین‌های موجود را تهیه و جهت تصویب و اجرا به استانداری و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی ارائه خواهند داد.

ماده ۸. برق منطقه ای کرمانشاه مکلف است ظرف سه ماه طرح استفاده از تسهیلات و مقررات قانونی جهت توسعه تولید انرژی از منابع تجدید پذیر نورخورشید و باد در استان را تهیه و پس از تصویب نسبت به اجرایی نمودن آن اقدام کند.

ماده ۹. سازمان مسکن و شهرسازی، شهرداری و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان مکلف هستند پیشنهادات خود را جهت تغییر و انعطاف پذیری بیشتر در ضوابط شهرسازی به نیت رونق حوزه ساخت و ساز استان و تقویت اشتغال موجود در این حوزه را حداکثر ظرف ۳ ماه از تصویب این بسته تهیه و به استانداری کرمانشاه تحویل دهند. این پیشنهاد می‌بایست منجر به افزایش صدور پروانه‌های ساختمانی حداقل به میزان ۲۵ درصد نسبت به سال ۱۳۹۸ گردد. (شورای گفتگو هماهنگی لازم جهت نظر خواهی از فعالین بخش خصوصی این حوزه و انتقال پیشنهادات آنان به کمیته مربوطه را عهده دار خواهد بود).

ماده ۱۰. سازمان صمت، اتاق اصناف و شورای گفت و گو پیشنهادات افزایش و تقویت راندمان کاری رسته‌های تولیدی و خدمات فنی تحت پوشش اتاق اصناف را ظرف حداکثر ۳ ماه پس از تصویب این بسته تهیه و ارائه خواهند نمود. در این بسته می‌بایست نگاه ویژه به انتقال صنوف آلاینده و افزایش اشتغال در حوزه واحدهای تولیدی و خدمات فنی اصناف منظور گردد.

ماده ۱۱. اداره کل آموزش فنی و حرفه ای مکلف است سند مهارت استان و توسعه آموزش‌های مهارتی را طبق سند رونق تولید ۱۳۹۸ مواد ۲ و ۳ برای سال ۱۳۹۹ مجدداً کارسازی و بهنگام و اجرا نماید.

ب. بهبود بهره‌برداری سرمایه‌های مالی و مالیات:

ماده ۱۲. استانداری کرمانشاه و دستگاه‌های اجرایی ذیربط در این بسته ضمن حفظ سطح تسهیلات دهی با اختصاص اعتبارات و کمک‌های فنی و اعتباری، این گونه اعتبارات را به گونه‌ای برنامه‌ریزی نمایند که نیازهای مالی مورد نیاز این بسته تأمین گردد. سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان ظرف مدت یک ماه پس از تصویب این بسته، اندازه نیاز تأمین مالی بسته را بر اساس هر ماده و محل‌های تأمین برآورد و بر اساس جداول و ردیف‌ها و شیوه‌های تخصیص تعیین و مراحل قانونی تخصیص آن به انجام خواهد رسانید.

ماده ۱۳. سازمان بورس و اوراق بهادار (دفتر استان کرمانشاه) مکلف می‌شود تا با بکارگیری دستورالعمل‌ها، مشوق‌های مناسب و استفاده از مشاوران و متورهای خبره این حوزه، نسبت به شناسایی و هموارسازی ورود به بورس و فرابورس حداقل ۵ واحد بزرگ و متوسط دارای قابلیت استان کرمانشاه به منظور عرضه بخشی از سهام آنها در بورس و ایجاد قابلیت تأمین مالی مستقیم از این بازار اقدام نماید. شورای گفت و گو هماهنگی لازم جهت شناسایی و پیوند بنگاه‌های دارای قابلیت با سازمان بورس را انجام خواهد داد.

ماده ۱۴. اداره کل مالیاتی استان کرمانشاه مکلف می‌گردد بسته حمایتی ذیل این بند را در خصوص کلیه بنگاه‌های اقتصادی و خدماتی استان رعایت نماید:

۱ - تقسیط بدهی‌های مالیاتی عملکرد و ارزش افزوده و معوقات بصورت بلندمدت و پلکانی با رعایت ماده ۱۶۷ قانون مالیات‌های مستقیم (تاریخ ابلاغ برگ قطعی مبنای تصمیم‌گیری می‌باشد).

۲ - استفاده از حداکثر اختیارات بخشودگی جرایم قابل بخشش برای مالیات عملکرد و ارزش افزوده تا ۱۰۰٪ بخشودگی جرایم مالیاتی (موضوع مواد ۱۹۰ و ۱۹۱ قانون مالیات‌های مستقیم) به استثنای مودیان بدحساب.

۳ - تشکیل کارگروه ویژه به انتخاب مدیرکل امور مالیاتی با حضور نمایندگان استانداری و اتاق بازرگانی کرمانشاه برای رسیدگی به موارد خاص ارجاعی از سوی استانداری، یا اتاق بازرگانی کرمانشاه (حسب مورد اتاق‌های اصناف و تعاون) برای کلیه واحدهای تولیدی و غیر تولیدی. تفویض اختیار بندهای ۱ و ۲ به ادارات امور مالیاتی (کلیه ادارات امور مالیاتی مرکز استان و شهرستان‌های تابعه).

۴ - تقسیط مجدد بدهی‌های مودیان معرفی شده از جانب اتاق بازرگانی (حسب مورد اتاق‌های اصناف و تعاون) به اداره کل امور مالیاتی با رعایت ماده ۱۶۷ قانون مالیات‌های مستقیم.

۵ - الزام واحدهای مالیاتی در پذیرش دفاتر یا اسناد و مدارک واحدهای مذکور جهت تعیین درآمد مشمول مالیات با استفاده از اختیارات تبصره ماده ۹۷ قانون مالیات‌های مستقیم (حتی المقدور از رسیدگی علی‌الراس خودداری گردد).

۶ - باتوجه به تشکیل اداره امور مالیاتی جدید در معاونت هیات‌های حل اختلاف مالیاتی با شرح وظیفه اختصاصی (صرف اجرای قرار کارشناسی هیات‌های حل اختلاف مالیاتی) پرونده‌های ارجاع شده به این مجموعه بایستی با رسیدگی کامل به مستندات مودی و در جهت اجرای عدالت مالیاتی حل و فصل گردد.

۷ - استرداد اضافه پرداختی مالیات عملکرد و عوارض در کمترین زمان ممکن به مودیان مالیاتی (حداکثر ظرف یک ماه).

۸ - ارسال پاسخ استعلام بانک‌ها بارعایت تبصره ۱ و ۲ ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم کمتر از پنج روز (ترجیحا ظرف ۲۴ ساعت).

۹ - تشکیل کارگاه‌ها و همایش‌ها و جلسات مرتبط با مشکلات واحدهای مذکور در مناطق صنعتی بمنظور راهنمایی و مشاوره و حل مشکلات مودیان و ترویج فرهنگ خوداظهاری مالیاتی با همکاری هیات امنای شهرک‌های صنعتی استان.

۱۰ - به منظور فرهنگ سازی عمومی، اداره کل امور مالیاتی نسبت به معرفی مودیان نمونه (خوش حساب) به کارگروه متشکل از نمایندگان استانداری کرمانشاه، اداره کل امور اقتصادی و دارایی، اتاق بازرگانی، (حسب مورد اتاق‌های اصناف و تعاون) سازمان صمت و سازمان جهاد کشاورزی به صورت فصلی اقدام تا پس از تأیید کارگروه، از آنان در سطح استان تقدیر بعمل آید. بدیهی است کارگروه مذکور مکلف است در اولین جلسه نسبت به تدوین شاخص‌های ارزیابی اقدام نماید.

۱۱ - اعطای معافیت‌های قانونی از جمله معافیت‌های موضوع مواد ۱۴۱-۱۳۲ و ۱۳۸ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم و همچنین اعطای مشوق‌های قانونی از جمله تبصره ماده ۱۳۱ و تبصره ۷ ماده ۱۰۵ و ماده ۱۴۳ قانون مالیات‌های مستقیم در هنگام رسیدگی به درآمد مشمول مالیات مودیان مشمول مالیات توسط ماموران مالیاتی.

۱۲ - باتوجه به مفاد بند (هـ) ماده ۱۱ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مقرر شد تشکل‌های اقتصادی به منظور شناسایی و دریافت مالیات عادلانه از کلیه فعالان اقتصادی و گسترش پایه مالیاتی با اداره کل امور مالیاتی همکاری نمایند.

۱۳ - صدور تفویض اختیار بندهای ۵-۲-۱۱ این ماده توسط اداره کل امور مالیاتی استان به کلیه ادارات امور مالیاتی مرکز استان و شهرستان‌ها و بخش‌های تابعه.

ج. بهبود بکارگیری سرمایه‌های علمی و فناوری:

ماده ۱۵. دانشگاه‌های رازی و صنعتی مکلف هستند تا برنامه‌های اجباری فرصت مطالعاتی اعضای هیأت علمی خود را در سال ۱۳۹۹ برای حل مسائل واحدهای تولیدی و بازرگانی استان، با همکاری سازمان صمت، جهاد کشاورزی و اتاق بازرگانی تنظیم و گزارشی از این موضوع را به اطلاع شورای برنامه‌ریزی استان برسانند. این برنامه‌ها باید مسأله محور تعریف شده و به ازای هر فرصت مطالعاتی تعریف شده، مسأله مشخص تعریف و نتیجه فعالیت به اطلاع شورای برنامه‌ریزی استان برسد.

ماده ۱۶. دانشگاه رازی با همکاری پارک علم و فناوری مکلف است نمایشگاه فن بازار استان و همچنین نمایشگاه توانمندی‌های فنی و تولیدی واحدهای تولیدی استان کرمانشاه را در سطح ملی با هماهنگی و همکاری تشکلهای این حوزه برگزار و از کلیه مخاطبان ملی حوزه‌های فنی برای بازدید از نمایشگاه دعوت نمایند. گزارش انجام این موضوع و نتایج اخذ شده از آن تا انتهای سال توسط دانشگاه رازی به اطلاع شورای برنامه‌ریزی خواهد رسید.

ماده ۱۷. دانشگاه‌های استان کرمانشاه که مقاطع تحصیلات تکمیلی دارند مکلف می‌شوند تا حداقل ۵۰ درصد از موضوعات پایان‌نامه‌های تحصیلی کارشناسی ارشد و ۲۵ درصد رساله‌های دکتری خود را با همکاری دستگاههای تخصصی دولتی، تشکلهای و نهادهای حوزه تولید و واحدهای تولیدی، در راستای حل مسائل آنان تعریف نمایند.

د. بهبود، پشتیبانی و تقویت تقاضای کل استان:

ماده ۱۸. سازمان صمت و اتاق بازرگانی مکلفند در سال ۱۳۹۹ با اختصاص مشوق‌های لازم، امکان حضور بنگاه‌های اقتصادی استان در نمایشگاه‌های مؤثر خارجی را فراهم آورند. همچنین برنامه اختصاصی توسعه صادرات استان حداکثر ۲ ماه پس از تصویب این بسته توسط سازمان صمت و اتاق بازرگانی تهیه و جهت تصویب به کارگروه توسعه صادرات ارائه گردد.

ماده ۱۹. کلیه دستگاه‌های اداری و تشکلهای سازمان‌های اداری استان و کلیه پیمانکارانی که اعتبارات عمرانی استان را به هر شیوه در استان هزینه می‌نمایند، مکلفند مواد اولیه، کالاها و خدمات و نیروی انسانی مورد نیاز خود را از استان تأمین نمایند. در صورت اقدام در این راستا، استان تشویق‌ها و معافیت‌های مناسبی برای آنها در نظر خواهد گرفت. در غیر این صورت جرائم و حذف مشوق‌ها و معافیت‌ها رقم خواهد خورد. بخشنامه مربوط به این حوزه توسط استانداری کرمانشاه تنظیم و به تصویب شورای برنامه‌ریزی استان خواهد رسید.

ماده ۲۰. کلیه مراکز پخش، فروشگاه‌های بزرگ و متوسط استان و نیز اتحادیه تعاونی‌های مصرف کارکنان دولت و تعاونی‌های مصرف ادارات استان کرمانشاه، در صورتی که مواد و اقلام مورد فروش خود را از استان تأمین نمایند مشمول برخی معافیت‌ها، اختصاص وام و اعتبارات تشویقی خواهند شد. اندازه و نوع این بخشودگی و مشوق‌ها توسط سازمان صمت و با همکاری اداره کل امور مالیاتی و اتاق اصناف تعیین خواهد شد.

ماده ۲۱. سازمان صمت و اتاق بازرگانی مکلف می‌شوند شبکه گسترده بین واحدهای تولیدی، بازرگانان و بنکداران استان را به صورت فیزیکی از طریق تشکیل انجمن‌های تخصصی و نیز از طریق مجازی با تشکیل وب سایت و کانال‌های ارتباطی مجاز بین فعالان این حوزه‌ها برقرار و برای ارتقای حوزه فعالیت آنها برنامه‌های عملی تدوین و ارائه نمایند.

ح. بهبود و تقویت ارتباطات بین المللی:

ماده ۲۲. استانداری کرمانشاه مکلف است تا با دعوت از سازمان توسعه صنعتی وابسته به سازمان ملل (یونیدو)، به منظور تدوین برنامه ساماندهی مشکلات تولیدی بخش صنعت، کشاورزی، خدمات و گردشگری استان، نسبت به استفاده از تخصص و مهارت‌ها و تجارب بین‌المللی در این راستا اقدامات معنی‌داری را شروع و پادار نماید.

ماده ۲۳. دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه مکلف است برنامه عملیاتی خود را در حوزه توسعه توریست درمانی و پزشکی با تأکید بر استفاده از زیر ساخت‌های استان کرمانشاه و بهره‌برداری در راستای توسعه ایجاد ارزش افزوده از بخش بهداشت و درمان استان در راستای اشتغال زایی بیشتر و فقر زدایی، تهیه و تا آخر شهریور ۱۳۹۹ به شورای برنامه‌ریزی استان ارائه نماید.

ماده ۲۴. به جهت تقویت ارتباطات و برگزاری رویدادهای بین‌المللی در استان در حوزه‌های اقتصادی، علمی، فرهنگی و ... کمیته روابط بین‌المللی استان به ریاست استانداری کرمانشاه تشکیل خواهد شد. آئین نامه تشکیل این کمیته توسط اتاق بازرگانی تهیه و جهت بررسی و تصویب ارائه خواهد شد.

یادداشت: